

Beslutningsforslag nr. B86. Fremsat den 14. marts 1980 af energiministeren

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks ratifikation af aftale mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgassamarbejde.

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark ratificerer den den 29. februar 1980 indgåede aftale mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgassamarbejde.

Aftale

mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgassamarbejde

Danmarks regering og Sveriges regering har som indledning til et nordisk samarbejde på naturgasområdet indgået følgende aftale:

A. Parterne forpligter sig til i videst muligt omfang at fremme gennemførelsen af aftaler mellem Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S), København, og Swedegas AB, Stockholm, hvorved

1) D.O.N.G. A/S forpligter sig til for Swedegas AB's regning årligt at transportere indtil 2 milliarder kubikmeter naturgas – dog højst ca. 6 millioner kubikmeter pr. døgn – fra den dansk/tyske grænse eller det danske behandlingsanlæg for naturgas ved Nordsøen til den danske kyst ved Øresund samt at gennemføre den forøgelse af kapaciteten i det projekterede danske naturgasnet, som er nødvendig til opfyldelse af denne forpligtelse. D.O.N.G. A/S's transportforpligtelse gælder i 20 år fra transportens påbegyndelse, dog længst til 8. juli 2012.

2) Swedegas AB forpligter sig til til dækning af de med den under pkt. 1 beskrevne kapacitetsforøgelse forbundne omkostninger forskudsvis at betale til D.O.N.G. A/S 220 millioner danske kroner, hvoraf 180 millioner danske kroner udgør anlægsudgifter og 40 millioner danske kroner de kapitaliserede merudgifter ved ledningsnettets drift i 20 år. Det forskudsvis erlagte beløb til dækning af anlægsudgifterne samt den del af de kapitaliserede driftsudgifter, der vedrører tiden efter transportens påbegyndelse, betragtes som forudbetalt gebyr for fremtidig transport af naturgas.

3) D.O.N.G. A/S forpligter sig til at levere, og Swedegas AB til at aftage følgende mængder naturgas:

1985 55 millioner kubikmeter

1986 360 millioner kubikmeter

1987 90 millioner kubikmeter

med mulighed for mindre justeringer årene i mellem, hvis sådanne er gennemførlige under hensyn til forholdene i Danmark. Leveringsåret regnes fra 1. oktober til 1. oktober det følgende år.

4) D.O.N.G. A/S vil bestræbe sig på at samordne de under pkt. 3 nævnte leverancer med sådanne leverancer, som Swedegas AB

måtte indgå aftale om med Ruhrgas AG, Essen, for årene 1984–89.

5) D.O.N.G. A/S forpligter sig til at levere, og Swedegas AB til at aftage 200 millioner kubikmeter naturgas om året i perioden 1. oktober 1990 til 1. oktober 2003.

6) D.O.N.G. A/S vil i den under pkt. 5 nævnte periode efter anmodning fra Swedegas AB levere yderligere indtil 240 millioner kubikmeter naturgas årligt forudsat, at det er muligt efter opfyldelse af naturgasbehovet i den danske energiforsyning at fremskaffe sådanne mængder.

7) D.O.N.G. A/S indrømmer for leverancer i samme periode, som gælder for transportforpligtelsen efter pkt. 1, Swedegas AB en første forhandlingsret med hensyn til sådanne mængder af dansk produceret naturgas, som ikke er nødvendige til sikring af naturgasbehovet i den danske energiforsyning, indtil 2 milliarder kubikmeter årligt, dog højst 6 millioner kubikmeter pr. døgn, med fradrag af de i pkt. 3, 5 og 6 omhandlede mængder, samt sådanne mængder af anden naturgas, som transisteres i henhold til pkt. 1. D.O.N.G. A/S forpligter sig med nævnte begrænsninger til ikke at indgå kontrakter om salg af naturgas til anden side, forinden forhandlinger med Swedegas AB om salg på normale forretningsmæssige vilkår er afsluttet uden resultat. Sådanne forhandlinger skal være afsluttet senest 120 dage efter forhandlingernes påbegyndelse. Ved normale forretningsmæssige vilkår forstås i denne forbindelse sædvanlige vilkår ved salg af Nordsøgas på det aktuelle tidspunkt.

8) Swedegas AB og D.O.N.G. A/S vil yde hinanden en nærmere aftalt gensidig hjælp i tilfælde af væsentlige afbrydelser i den ene parts naturgasforsyninger.

B. Danmarks regering vil samarbejde med Sveriges regering i dennes bestræbelser for at opnå fornøden transportkapacitet på rimelige vilkår i Forbundsrepublikken Tyskland frem til den dansk-tyske grænse for naturgasleverancer fra kontinentet til Sverige.

Nærværende aftale, hvoraf vedhæftede bilag udgør en integrerende del, skal ratificeres og træder i kraft, når udveksling af ratifikationsdokumenterne har fundet sted.

Oprettet i København den 29. februar 1980 i to eksemplarer på henholdsvis dansk og svensk, hvilke to eksemplarer skal have samme gyldighed.

For Danmarks regering:
Poul Nielson

For Sveriges regering:
Tord Hagen.

Bilag

til aftale mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgassamarbejde.

Regeringernes forpligtelse til i videst muligt omfang at fremme gennemførelsen af aftaler mellem D.O.N.G A/S og Swedegas AB skal betragtes som indebærende, at de inden for rammerne af deres respektive beføjelser træffer sådanne foranstaltninger, som er nødvendige i dette øjemed.

Regeringerne skal således virke for bl. a. at

- nødvendige tilladelser gives til bygning af ledninger og andre anlæg,
- nødvendige tilladelser gives til henholdsvis udførsel fra Danmark og indførsel til Sverige af naturgas,

- virksomhederne vil kunne opfylde deres økonomiske forpligtelser overfor hinanden i henhold til aftalerne.

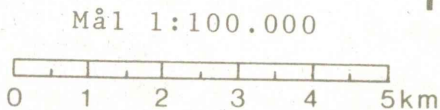
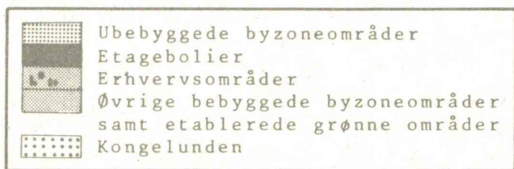
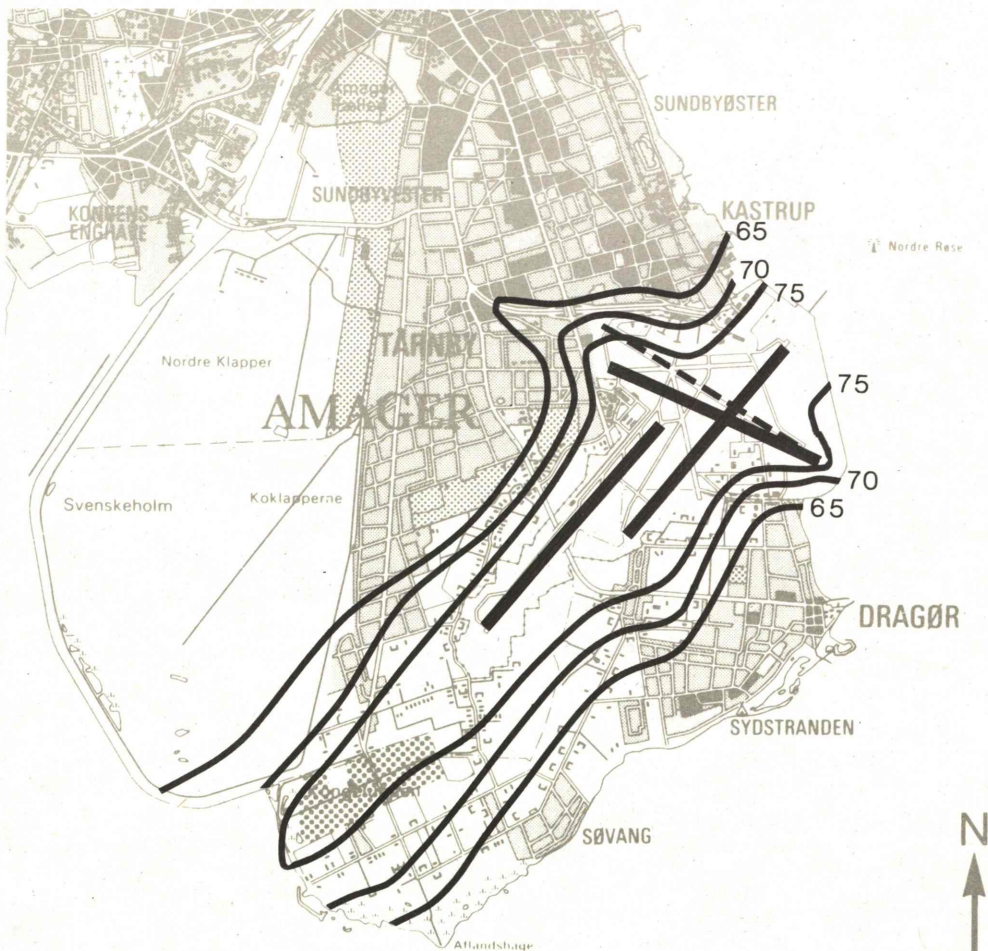
Endvidere forudsættes regeringerne i videst mulig omfang at afstå fra sådanne foranstaltninger, som kan vanskeliggøre eller bringe gennemførelsen af aftalerne mellem virksomhederne i fare, så som f. eks. indførelse af skatter eller afgifter, som væsentligt ændrer de økonomiske forudsætninger for aftalerne.

Hver af parterne er rede til på den andens begæring at tage de her omhandlede spørgsmål op til drøftelse.

- HØJDEZONE
- BYGGEZONE
- FORPLADSER MM
- PARKERINGSAREALER, HERI OGSÅ TILKØRSELSAREALER
- OPFYLD

- 1 UDENRIGSTERMINAL 1
- 2 UDENRIGSTERMINAL 2
- 3 INDENRIGSTERMINAL
- 4 SAS-HANGARER
- 5 HYDRANT
- 6 BRANDSTATION
- 7 FRAGTTERMINAL
- 8 FLYVEKØKKEN
- 9 SAS-VÆRKSTEDER
- 10 STATENS LUFTFARTSVÆSEN (SIKRINGSTJENESTER)
- 11 FORPLADS
- 12 FJERNSTANDPLADSER
- 13 HANGARER/VÆRKSTEDER
- 14 FRAGTFORPLADS
- 15 KORTVARIG OPBEVARING AF FRAGT TIL/FRA PASSAGERSTANDPLADSER
- == NY BANE 12-30
- NY OFFENTLIG ADGANGSVEJ

Bilag 2

KASTRUP LUFTHAVN

Støjbelastning: $L_{DEN} = 65, 70$ og 75 dB
svarende til trafikken i 1976 men med
bane 12-30 drejet og forskudt mod sydøst.

Bane 22: sommertrafik

Øvrige baner: vintertrafik

Lydteknisk Laboratorium, jan. 1980

Avtal mellan Sveriges regering och Danmarks regering om naturgassamarbete

Sveriges regering och Danmarks regering har som inledning till ett nordiskt samarbete på naturgasområdet träffat följande avtal.

A. Parterna förpliktar sig att i största möjliga omfattning främja genomförandet av avtal mellan Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S), Köpenhamn, och Swedegas AB, Stockholm, enligt vilka

1) D.O.N.G. A/S förpliktar sig att för Swedegas AB:s räkning årligen transportera högst 2 miljarder kubikmeter naturgas – dock högst ca. 6 miljoner kubikmeter per dygn – från den dansk-tyska gränsen eller den danska behandlingsanläggningen för naturgas vid Nordsjön till dansk kust vid Öresund samt att genomföra den ökning av kapaciteten i det projekterade danska naturgasnätet som behövs för att fullgöra detta åtagande. D.O.N.G. A/S:s transportåtagande gäller i 20 år från transportens början, dock längst till den 8 juli 2012.

2) Swedegas AB förpliktar sig att för täckning av de kostnader som hänförs sig till den under punkt 1 angivna kapacitetsökningen till D.O.N.G. A/S förskottvis betala 220 miljoner danska kronor, varav 180 miljoner danska kronor utgör anläggningskostnader och 40 miljoner danska kronor kapitaliserade merkostnader för ledningsnätets drift i 20 år. Det förskottvis betalade beloppet för täckning av anläggningskostnaderna jämte den del av de kapitaliserade driftkostnaderna som avser tiden efter transportens början betraktas som i förväg erlagd avgift för framtida transport av naturgas.

3) D.O.N.G. A/S förpliktar sig att leverera och Swedegas AB att mottaga följande kvantiteter naturgas:

1985 55 miljoner kubikmeter

1986 360 miljoner kubikmeter

1987 90 miljoner kubikmeter

med möjlighet till mindre justeringar mellan åren om sådana kan ske med hänsyn till förhållandena i Danmark. Leveransåret räknas

från den 1 oktober till den 1 oktober året därpå.

4) D.O.N.G. A/S skall sträva efter att samordna de under punkt 3 angivna leveranserna med sådana leveranser, som Swedegas AB kan komma att träffa avtal om med Ruhrgas AG, Essen, för åren 1984–1989.

5) D.O.N.G. A/S förpliktar sig att leverera och Swedegas AB att mottaga 200 miljoner kubikmeter naturgas om året under perioden den 1 oktober 1990 – den 1 oktober 2003.

6) D.O.N.G. A/S skall under den i punkt 5 nämnda perioden på Swedegas AB:s begäran leverera ytterligare högst 240 miljoner kubikmeter naturgas om året, förutsatt att det är möjligt sedan naturgasbehovet för den danska energiförsörjningen har tillgodosetts att framskaffa sådana kvantiteter.

7) D.O.N.G. A/S tillerkänner Swedegas AB för leverans under samma period som gäller för transportåtagandet enligt punkt 1 en första förhandlingsrätt avseende sådana kvantiteter danskproducerad naturgas, som inte behövs för att säkra naturgasbehovet i den danska energiförsörjningen, upp till 2 miljarder kubikmeter om året, dock högst 6 miljoner kubikmeter per dygn, med avdrag av de i punkterna 3, 5 og 6 angivna kvantiteterna jämte sådana kvantiteter annan naturgas som transiteras enligt punkt 1. D.O.N.G. A/S förpliktar sig med nämnda begränsningar att inte teckna kontrakt om försäljning av naturgas till annan part innan förhandlingar med Swedegas AB om försäljning på normala affärsmässiga villkor har avslutats utan resultat. Sådana förhandlingar skall ha avslutats senast 120 dagar efter förhandlingarnas början. Med normala affärsmässiga villkor förstås i detta sammanhang sedvanliga villkor vid försäljning av Nordsjögas vid den aktuella tidpunkten.

8) Swedegas AB och D.O.N.G. A/S skall ämna varandra ett närmare avtalat ömsesidigt bistånd i händelse av väsentliga avbrott i den ena partens naturgasförsörjning.

B. Danmarks regering skall samarbeta med Sveriges regering i dennas strävanden att uppnå erforderlig transportkapacitet på rimliga villkor i Förbundsrepubliken Tyskland fram till den dansk-tyska gränsen för naturgasleveranser från kontinenten till Sverige.

Föreliggande avtal, varav bilagan utgör en

integrerande del, skall ratificeras och träder i kraft när ratifikationsinstrumenten utväxlats.

Upprättat i Köpenhamn den 29. februari 1980 i två exemplar på svenska och danska språken, vilka båda exemplar har lika vitsord.

För Sveriges regering:
Tord Hagen

För Danmarks regering:
Poul Nielson

Bilaga

til avtal mellan Sveriges regering och Danmarks regering om naturgassamarbete.

Regeringarnas åtagande att i största möjliga omfattning främja genomförandet av avtal mellan D.O.N.G. A/S och Swedegas AB skall anses innebära att de inom ramen för sina respektive befogenheter vidtar sådana åtgärder som är nödvändiga för nämnda syfte.

Regeringarna skall sålunda verka bl. a. för att

- erforderliga tillstånd lämnas för byggandet av ledningar och andra anläggningar,
- erforderliga tillstånd lämnas för utförelse från Danmark respektive införelse till Sve-

rige av naturgas,

- företagen skall kunna fullgöra sina ekonomiska förpliktelser getemot varandra enligt avtalen.

Vidare förutsätts regeringarna i möjligaste mån avstå från sådana åtgärder som kan försvåra eller äventyra genomförandet av avtalen mellan företagen, såsom t.ex. att införa skatter eller avgifter som väsentligt ändrar de ekonomiska förutsättningarna för avtalen.

Vardera parten är beredd att på den andra partens begäran ta upp här avsedda frågor till överläggningar.

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning

Den den 29. februar 1980 undertegnede aftale mellem Danmarks regering og Sveriges regering om naturgassamarbejde er resultatet af en række dansk/svenske embedsmandsdrøftelser, der i juli 1979 indledtes efter beslutning af den danske og den svenske statsminister, og forhandlinger mellem energiministrene. Samtidig med regeringsaftalens indgåelse har Dansk Olie & Naturgas A/S og Swedegas AB efter forhandlinger, der fandt sted sideløbende med disse drøftelser, indgået en transport- og en leveringsaftale inden for de i regeringsaftalen fastlagte rammer. Et resumé af disse aftaler er indeholdt i bilag A og B til det af D.O.N.G. A/S som bilag til nærværende forslag udarbejdede tillæg af 4. marts 1980 til »Indstilling om indførelse af naturgas i Danmark« af 6. marts 1979.

Sigtet med embedsmandsdrøftelserne var at klarlægge mulighederne for levering af dansk naturgas til Sverige. Drøftelserne herom blev allerede fra starten kædet sammen med drøftelser om mulighederne for transitering af naturgas fra andre leverandører via det danske naturgastransmissions-system til Sverige.

Såvel under forhandlingerne om regeringsaftalen som under de kommercielle forhandlinger blev der lagt vægt på, for det første at der ved aftalerne opnås en forbedring af rentabiliteten i det samlede danske naturgasprojekt, for det andet at vore egne behov for naturgas tilgodeses forud for leverancerne til Sverige, samt endelig for det tredje at aftalerne som grundlag for opbygningen af et svensk naturgasmarked vil kunne få væsentlig betydning for et senere fællesnordisk naturgassamarbejde baseret på naturgassen fra også de norske felter.

Mulighederne for transitering af naturgas til Sverige indgik tidligere i overvejelserne i forbindelse med planerne for etablering af det danske naturgastransmissionssystem. I D.O.N.G. A/S's indstilling om indførelse af naturgas i Danmark af 6. marts 1979, der var fremlagt som bilag til forslaget til anlægslov for naturgasforsyning, skitseredes således et alternativt projekt med kapacitet til tran-

sitering af ca. 3 mia. m³ fra Forbundsrepublikken Tyskland til Sverige. Dette projekt havde som baggrund to mellem Swedegas AB og henholdsvis Ruhrgas AG, Essen, og det algerske selskab Sonatrach afsluttede leveranceaftaler, som den svenske rigsdag imidlertid ikke fandt i tilstrækkelig grad tilgodeså det svenske behov for forsynings sikkerhed. Rigsdagen lagde vægt på, at der ved indgåelse af aftaler søges opnået en højere grad af nærforsyning.

Ved vedtagelsen af anlægslov nr. 232 af 8. juni 1979 for naturgasforsyning blev der truffet beslutning om at indføre naturgas i Danmark og om at lade D.O.N.G. A/S etablere og drive et dansk naturgasnet (1. fase) i overensstemmelse med finansministerens redegørelse af 16. maj 1978 til folketinget om prioriteringen af de offentlige investeringer*). I denne investeringsredegørelse er investeringerne opgjort til 5.900 mill. kr.

Det aftalte samarbejde med Sverige på naturgasområdet medfører en forhøjelse af de anslåede anlægsudgifter som følge af opdimensioneringen af transmissionsnettet, som skønnes at ligge inden for den nedenfor omtalte forudbetaling af 180 mill. kr., som Swedegas AB skal foretage.

Ved transportaftalen mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB har Swedegas AB påtaget sig ved forudbetaling af transportudgifter på 220 mill. kr. at finansiere en udvidelse af det danske transmissionsnet med henblik på transport af indtil 2 mia. m³ årligt over en 20-årig periode fra den dansk/ty-ske grænse eller det danske behandlingsanlæg ved Nybro ved Varde til et punkt nær Søvang på Amager. Af det forudbetalte beløb udgør 180 mill. kr. de forøgede anlægsudgifter og 40 mill. kr. de kapitaliserede merudgifter ved ledningsnettets drift i 20 år.

Til gengæld herfor har D.O.N.G. A/S i leveringsaftalen indrømmet Swedegas AB en første forhandlingsret med hensyn til sådanne mængder af naturgas, som ikke er nødvendige til dækning af naturgasbehovet i den danske energiforsyning, i

*) F.T. 77-78: sp. 10050

det omfang sådanne mængder kan rummes inden for den fra svensk side finansierede kapacitetsforøgelse i de danske transmissionsledninger – dog ikke udover 2 mia. m³ årligt. Under forhandlingerne pointeredes, at denne ret ikke afskærer D.O.N.G. A/S fra som led i sikringen af den danske energiforsyning at indgå aftaler om levering af naturgas til anden side mod senere tilbagelevering af naturgas.

Endvidere har D.O.N.G. A/S som hjælp til opbygning af et naturgasmarked i Skåne med ca. 10.000 aftagere og et årligt forbrug på ca. 440 mill. m³ påtaget sig i årene 1985, 86 og 87 samt 1990–2003 til Swedegas AB at levere visse begrænsede mængder naturgas. I årene 1990–2003 er der således tilsagt leverancer på indtil 200 mill. m³ årligt samt yderligere indtil 240 mill. m³ årligt, hvis sådanne mængder kan skaffes efter opfyldelse af naturgasbehovet i den danske energiforsyning. For årene 1985–89 påregner Swedegas AB at modtage supplerende gasleverancer fra Forbundsrepublikken Tyskland.

De nævnte begrænsede leverancer omfatter mængder, som med investeringsløftet for det danske naturgasprojekt samt den danske markedsopbygning alene kunne have været afsat til fjernvarmeværker beliggende i kraftvarmeområder eller elværker.

Med henblik på vurderingen af den opnåede forbedring af rentabiliteten henledes opmærksomheden på, at D.O.N.G. A/S's beregninger bl. a. bygger på, at der er foretaget enkelte justeringer i det projekterede marked i Danmark. Med de i aftalerne indeholdte vilkår for henholdsvis transport og leverancer af gas skønnes samarbejdet sammen med virkningen af justeringerne i det projekterede marked i Danmark at indebære en forbedring af rentabiliteten i det danske projekt på ca. 0,6 pct. fra 11,6 pct. til 12,2 pct. Beregningen bygger på de samme forventende prisstigninger, som lå til grund for »indstillingen« af marts 1979. I den af D.O.N.G. A/S udarbejdede redegørelse, der er bilagt nærværende forslag, bemærkes, at den forbedring af den driftsøkonomiske rentabilitet for projektet, som er opnået gennem den svenske deltagelse, er af begrænset størrelse og ligger inden for den usikkerhedsmargin, som fortsat – under hensyn til projektets størrelse og øjeblikkelige stade – er gældende.

I »Vurdering af gasprojektets samfundsøkonomiske konsekvenser«, der var bilagt den energipolitiske redegørelse af marts 1979 (ER 79), er foretaget en vurdering af gasprojektets samfundsøkonomiske forrentning.

Hvis disse beregninger korrigeres for Ruhrgas-aftalen, de indgåede aftaler om levering og transport med Swedegas AB samt markedsjusteringer i Danmark, men i øvrigt med uændrede forudsætninger, bliver resultatet, at den samfundsmæssige forrentning i faste reale priser og med en tidshorisont til år 2005 stiger fra 5,7 pct. til 6,2 pct. Det er ikke muligt nøjagtigt at vurdere, hvor stor en del af stigningen i forrentningsprocenten, der skyldes den indgåede aftale med Swedegas AB.

Den væsentligste interesse i forbindelse med aftalen knytter sig til dens mere langsigtede perspektiver, herunder mulighederne for forbedring af sikkerheden i den danske energiforsyning. Dette perspektiv fik under forhandlingerne tilføjet yderligere vægt i forbindelse med de på initiativ af den danske og norske statsminister indledte drøftelser vedrørende et dansk/svensk/norsk samarbejde i forbindelse med ilandføringen af naturgassen fra nye norske felter i Nordsøen. Den med de begrænsede danske naturgasleverancer muliggjorte opbygning af et marked for naturgas i Skåne vil således kunne danne udgangspunktet for opbygningen af et væsentligt større svensk marked, der under kommende forhandlinger vil kunne indgå med betydelig vægt i overvejelser vedrørende forskellige alternativer for ilandføring af den norske naturgas.

I regeringsaftalen forpligter regeringerne sig til inden for rammerne af deres beføjelser at træffe foranstaltninger, som er nødvendige til gennemførelsen af aftalen mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB. Regeringerne forpligter sig således til at virke for bl. a., at

- nødvendige tilladelser gives til bygning af ledninger og andre anlæg,
- nødvendige tilladelser gives til henholdsvis udførsel fra Danmark og indførsel til Sverige af naturgas,
- virksomhederne vil kunne opfylde deres økonomiske forpligtelser overfor hinanden.

Endvidere forudsættes regeringerne i videst mulig omfang at afstå fra sådanne foranstaltninger, som kan vanskeliggøre eller bringe gennemførelsen af aftalerne mellem virksomhederne i fare, såsom f. eks. indførelse af skatter eller afgifter, som væsentlig ændrer de økonomiske forudsætninger for aftalen.

Blandt de tilladelser, som regeringen agter at meddele, kan nævnes en tilladelse for D.O.N.G. A/S til at transportere naturgas for Swedegas AB i henhold til bestemmelsen i § 7 i D.O.N.G. A/S's eneretsbevilling, hvorefter aftaler om transport af naturgas for tredjemand skal godkendes af energi-

ministeren. Endvidere agter regeringen at give Swedegas AB tilladelse til at anlægge og drive en søtransmissionsledning fra Søvang på Amager til

territorialfarvandsgrænsen i Øresund.

Regeringsaftalen indebærer ikke på dansk side administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Tillæg til

»Indstilling om indførelse af Naturgas i Danmark« af 6. marts 1979, belysende konsekvenserne af de den 3. marts 1980 af D.O.N.G. A/S indgåede aftaler om levering og transport af gas til Swedegas AB.

Indholdsfortegnelse

	Side
<i>1. Indledning</i>	
Forudsætninger og konklusion	13
<i>2. Idegrundlag for aftalerne</i>	
– Leveringsaftalen, ...	13
– Transportkontrakten	14
<i>3. Ændringer i det hidtidige projekt som følge af aftalerne</i>	
– Markedsmæssige ændringer, ...	14
– Tekniske ændringer, ...	14
– Juridiske ændringer	16
<i>4. Økonomiske konsekvenser .....</i>	<i>16</i>
 Bilag: A) Resumé af Leveringsaftalen	
B) Resumé af Transportkontrakten	

1. Indledning

Denne redegørelse er udarbejdet af Dansk Olie & Naturgas A/S med henblik på at give en oversigt over de ændringer, som er en følge af, at selskabet på baggrund af den svensk/danske regeringsaftale af 29. februar 1980 har indgået aftaler med Swedegas AB om levering og transport af gas til Sverige.

Aftalerne omfatter såvel levering og transport af gas fra de danske Nordsøfelter som transport af gas, der af Swedegas AB er indkøbt fra andre leverandører, og som kan fremføres til det danske naturgastransmissionsnet for videre transport.

Redegørelsen omfatter alene de ændringer i indstillingen af 6. marts 1979, som aftalerne med Sverige og tidligere godkendte aftaler med Ruhrgas AG giver anledning til. Dog er enkelte ændringer i det projekterede marked i Danmark medtaget. Andre løbende opståede ændringer i de oprindelige forudsætninger for projektet er ikke indarbejdet i denne redegørelse.

Allerede i indstillingen af 6. marts 1979 var der i kapitel 4 redegjort for et alternativt projekt, som omfattede muligheden for transitering af gas til Sverige. I forhold hertil gøres i denne redegørelse status over de faktiske konsekvenser for det danske naturgasprojekt, efter at de ovennævnte aftaler mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB er indgået. Det bemærkes i den forbindelse, at aftalerne udover de respektive bestyrelser godkendelse forudsætter en nærmere angivet garantistillelse henholdsvis indbetaling fra svensk side inden den 15. juli 1980. Sker dette ikke, bortfalder aftalerne.

Siden naturgasprojektets vedtagelse i folketinget i forsommeren 1979 har udviklingen omkring os medført, at der er lagt stadig større vægt på at udbygge det nordiske energisamarbejde, ikke mindst i forbindelse med realiseringen af naturgasprojektet i Danmark.

For D.O.N.G. A/S har det samtidig været afgørende, at en svensk deltagelse i projektet – således som det nu er kommet til udtryk i aftalerne – skulle kunne medføre en vis forbedring af rentabiliteten for projektet. Endelig har det spillet en rolle, at et større antal forbindelser til det danske rørsystem på længere sigt vil kunne forbedre forsynings sikkerheden for Danmark.

De tidsmæssige aspekter i Sveriges deltagelse i projektet skulle – således som dette nu er reguleret i aftalerne – ikke give anledning til problemer for overholdelse af den for projektet opstillede tidsplan.

Den forbedring af den driftsøkonomiske rentabilitet for projektet, som er opnået gennem den svenske deltagelse, er, som det vil fremgå nedenfor, af begrænset størrelse og ligger inden for den usikkerhedsmargin, som fortsat – under hensyn til projektets størrelse og øjeblikkelige stade – er gældende.

Det er således langtidsperspektiverne og mulighederne for den forbedrede forsynings sikkerhed ved etablering af forbindelsen til Sverige snarere end de rent kommercielle forhold, som har været afgørende for aftalernes indgåelse.

2. Idegrundlaget for aftalerne

Aftalerne har som basis aftalen mellem den svenske og den danske regering af 29. februar 1980. Forhandlingerne om regeringsaftalen og om Swedegas AB/D.O.N.G. A/S aftalerne har i vidt omfang været ført parallelt. Forhandlingerne har som perspektiv haft et gensidigt ønske om et udvidet nordisk samarbejde på naturgasområdet.

Baggrund for og filosofien bag leveringsaftalen

Leveringsaftalens voluminer har baggrund i de voluminer af naturgas, der i »Indstilling om indførelse af naturgas i Danmark« på grund af investeringsloft og markedsopbygning i de første år, ikke har kunnet afsættes på det danske marked. Leveringsperioderne til Swedegas AB er 1985–87 og 1990–2002. I indstillingen er disse kvanta benævnt »salg til andet« og var planlægningsmæssigt afsat til henholdsvis elværker på kort sigt og til international markedspris fra år 1991.

Leveringsaftalen er i stort omfang bygget på de vilkår, vi har i vor købsaftale med D.U.C., således at D.O.N.G. A/S's risici på den måde er søgt begrænset. Prismæssigt er der taget udgangspunkt i, at aftalen skal afspejle markedsvilkår for internationalt salg af naturgas og dermed giver et positivt bidrag til økonomien i det danske naturgasprojekt.

Leveringsstedet er ved udgangen af gasbehandlingsanlægget ved Nybro. Transporten

af gassen fra Nybro til Dragør betaler Swedegas AB via transportkontrakten.

Leveringsaftalen indeholder herudover en førsteforhandlingsret til Sverige for de mængder naturgas, der efter dansk skøn ikke kan afsættes på det danske marked i overensstemmelse med, hvad der er foreskrevet i regeringsaftalen af 29. februar 1980. De maksimale mængder naturgas er begrænset til 2 mia. m³ pr. år. Om det nærmere indhold af leveringsaftalen henvises i øvrigt til det som bilag A vedlagte resumé.

Baggrund for og filosofien bag transportkontrakten

Swedegas AB har som basis for det svenske naturgasprojekt arbejdet på at skaffe sikkerhed for tilstrækkelige mængder naturgas enten fra kontinentet eller fra Danmark.

Det har stedse været forudsat, at Swedegas AB skulle have naturgassen transporteret igennem det danske transmissionsnet på kommercielle vilkår.

Samtidig har der været enighed om, at det svenske behov for en udvidet kapacitet i det danske rørsystem af hensyn til den snævre tidsplan for det danske projekt måtte afklares snarest, samt at Sverige måtte betale alle de med kapacitetsforøgelsen forbundne merudgifter.

Det er blandt andet disse principper, som er indeholdt i transportkontrakten mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB, som i øvrigt i vid udstrækning følger den almindelige internationale praksis for sådanne aftaler som transport af gas.

Om det nærmere indhold af denne aftale i øvrigt henvises til det som bilag B vedlagte resumé.

3. Ændringer i det hidtidige projekt som følge af aftalerne

Markedsmæssige ændringer

Leveringsaftalen medfører ingen ændringer i form af investeringer og driftsudgifter. Markedsmæssigt betyder det, at en del af de mængder naturgas, der var planlagt afsat til elværker, midlertidige leverancer til fjernvarmeverker beliggende i kraftvarmeområder samt overskydende naturgas på grund af investeringsloftet for naturgasprojektet (5,9 mia 1978-kr.), nu afsættes til Sverige. De økono-

miske ændringer, som følge af aftalen, er alene på indtægtssiden. Disse ændringer udgøres af forskellen i salgspris imellem den i indstillingen anvendte og den i leveringsaftalen aftalte pris for den omhandlede gas.

Transportaftalen medfører ikke ændringer i det marked, der var forudsat i indstillingen af 6. marts 1979.

Tekniske ændringer

I det sydlige Jylland, på Fyn og Sjælland medfører aftalerne følgende ændringer i transmissionssystemets dimensioner:

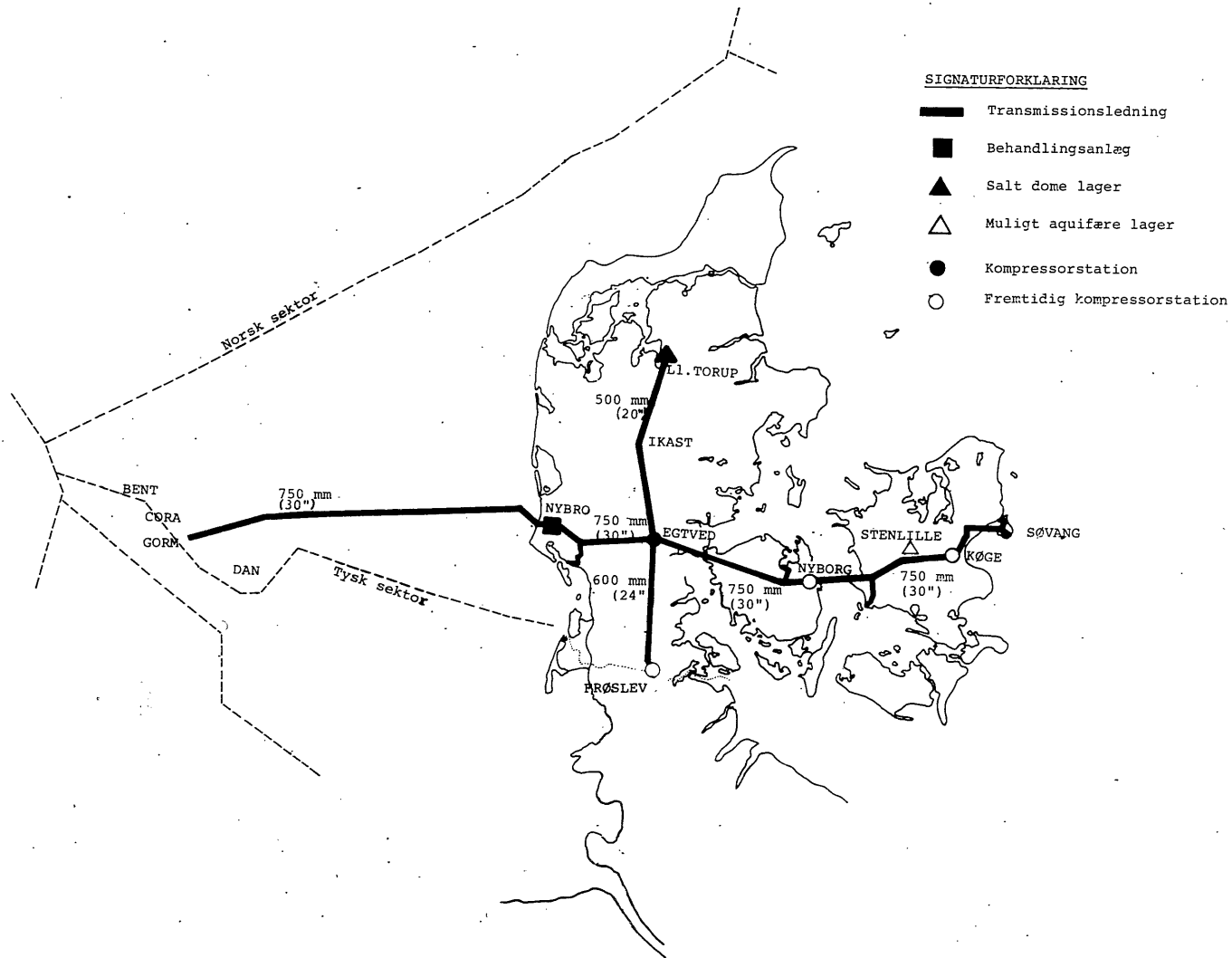
- På strækningen Frøslev til Egtved øges rørdimensionen fra 500 mm (20") til 600 mm (24").
- På strækningen fra behandlingsanlægget ved Varde (Nybro) til Lillebælts vestkyst øges rørdimensionen fra 700 mm (28") til 750 mm (30").
- På strækningen fra Lillebælts vestkyst til Amagers østkyst (Søvang ved Dragør) øges rørdimensionen fra 600 mm (24") til 750 mm (30").
- Endelig vil de øgede rørdimensioner medføre mindre tekniske ændringer på kompressor-, måle- og regulatorstationerne langs de ovennævnte strækninger.
- Endelig skal der etableres en grænsemålestation på Amagers østkyst (Søvang), til hvilken den svenske gasledning under Øresund til Skåne skal tilsluttes.

Ændringerne i transmissionssystemet giver mulighed for transport af i alt op til 2 mia m³/år fra Tyskland og/eller behandlingsanlægget ved Varde (Nybro) til Sverige. Af denne kapacitet planlægger Swedegas AB i første omgang at udnytte op til 450 mill. m³/år.

Som forudbetaling for ændringerne i transmissionssystemet betaler Swedegas AB et beløb på 130 mill. kr. (1978-priser) til D.O.N.G. A/S. Dette tal svarer (incl. inflation, valutarisiko, m.v.) til 180 mill. kr. i medio 1980-priser, hvilket beløb Swedegas AB betaler senest medio juli til D.O.N.G. A/S. Samtlige ekstra anlægsudgifter og driftsudgifter som følge af ændringerne betales af Sverige, i overensstemmelse med reglerne i transportaftalen.

En oversigt over det nu forudsatte transmissionsnet med faciliteter fremgår af kortet på den følgende side.

Juridiske ændringer

Aftalerne får på et enkelt område konsekvens for D.O.N.G. A/S's eneretsbevilling af 12. juni 1979.

Ifølge eneretsbevillingens § 10 kan bevilningen ikke helt eller delvis, direkte eller indirekte overdrages uden Energiministerens godkendelse.

Aftalerne forudsætter imidlertid, at naturgas, der transporteres via D.O.N.G. A/S's planlagte transmissionsnet, overgår til Swedegas AB ved en station i nærheden af Søvang på Amager, og at Swedegas AB lader anlægge og drive en kombineret land- og søtransmissionsledning herfra til Sverige.

Denne transmissionsledning vil derfor på den første strækning skulle anlægges af Swedegas AB på en del af D.O.N.G. A/S's territoriale bevillingsområde. Swedegas AB forudsættes at skulle drive denne transmissionsledning for egen regning og risiko, hvilket er en yderligere afgivelse af ret ifølge eneretsbevillingen.

D.O.N.G. A/S har derfor ved skrivelse af 27. februar 1980 anmodet Energiministeren om principiel godkendelse af, at D.O.N.G. A/S som konsekvens af den dansk/svenske

regeringsaftale og de foreliggende aftaler, afgiver en begrænset brugsret iflg. eneretsbevillingen til Swedegas AB.

4. Økonomiske konsekvenser

Af hensyn til sammenligneligheden er de økonomiske konsekvensberegninger udført på basis som i »Indstilling om indførelse af naturgas i Danmark«. Dette vil sige 1978 prisniveau inklusive de på daværende tidspunkt forventede realprisstigninger i gaskøbs- og gassalgsspriser.

Beregnet på denne basis (1978-priser) er projektets interne forrentning jfr. indstillingens side 3 12 pct.

Som følge af den tidligere af regeringen godkendte kontrakt med Ruhrgas AG og den heraf følgende tidligere opstart af projektet i Sydjylland og på Fyn ændres den interne forrentning af projektet til 11,6 pct.

De driftsøkonomiske konsekvenser af de indgåede aftaler om levering og transport med Swedegas AB samt markedsændringer i Danmark bevirker, at projektets interne forrentning baseret på 1978-priser forøges til 12,2 pct.

Bilag A.

Resumé af Naturgasleveringsaftale af 3. marts 1979 mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB.

Den indgåede aftale har følgende hovedindhold:

Kapitel 1 indeholder definitioner af aftalens ord, begreber og måleenheder.

Kapitel 2 omhandler leverings-, aftage- og videresalgforpligtelser.

1. Sælger forpligter sig til at levere, og køber forpligter sig til at aftage og betale for de i aftalen angivne mængder Naturgas på de i aftalen angivne vilkår. Køber er kun berettiget til at sælge gassen i Sverige. Den leverede gas skal først og fremmest omfatte dansk Nordsøgas, men sælger er berettiget til i stedet at levere anden Naturgas, Syntetisk Naturgas, Spildgas eller anden form for gas.

Ved svigt i eller nedgang i Naturgasforsyningen – bortset fra afbrydelser foretaget bevidst af sælger – har sælger intet ansvar, og købers forpligtelser suspenderes. Køber friholder sælger for alle krav, som måtte blive fremsat mod sælger af købers videreforhandlere og forbrugere.

2. Efter købers skøn over sit behov vil sælger, udover de i kapitel 3 aftalte volumener, i perioden 1990–2002 levere op til 240 mill. m³ pr. år afhængig af den danske forsyningsituation.

Køber har i den periode, som er omfattet af transportaftalen, en første forhandlingsret til overskydende dansk produceret Naturgas til de priser, som er opnåelige på det aktuelle tidspunkt på det frie marked.

De leverede mængder Naturgas totalt set kan ikke i noget år overstige 2 mia. m³ og ikke i noget døgn overstige 6 mill. m³, jfr. transportaftalens tilsvarende øvre grænse for transportforpligtelser.

Kapitel 3 omhandler aftalte Naturgasvolumener.

1. For perioden 1985–2002 er der aftalt varierende årlige mængder gas svingende mellem 0 og 360 mill. m³ og gennemsnitlige og min./max. leverancer pr. døgn fordelt over sommerperioden og fyringssæsonen. Den største årlige leverance er forudset i 1986, men køber har inden udgangen af 1981 ret til at reducere dette års køb, således at den ellers aftalte mængde på 3.105 mill. m³ nedsættes tilsvarende. I øvrigt skal størrelsen

og fordelingen af de leverede volumener 1985–1989, samt prismæssige konsekvenser af de omtalte eventuelle ændringer kunne drøftes senere. Der er aftalt visse muligheder for mindre forskydninger inden for enkelte år, men det aftalte maximum på 3.105 mill. m³ kan ikke overskrides.

2. Det første leveringsdøgn er aftalt til 1. oktober 1985 og første leveringsår løber indtil 1. oktober 1986.

I perioden 15. december til 15. april er sælger aldrig forpligtet til at levere mere end 40 pct. af et aftalt årligt volumen, og i perioden 1. juni til 31. august skal køber aftage eller betale for mindst 10 pct. af det pågældende års aftalte volumen.

3. Gassen leveres ved gasbehandlingsanlægget i Nybro med et tryk på mellem 50 og 80 bar. Besiddelse af, ejendomsret til samt risiko for gassen overgår til køber på leveringsstedet.

Kapitel 4 omhandler Naturgaskvalitet og kvalitetsanalyse.

1. Sælger leverer Naturgas af den kvalitet, der til enhver tid måtte være i transmissionssystemet, og som er kommercielt anvendelig. Det tilstræbes, at al gassen har en øvre brændværdi på mellem 10.800 kcal/m³ og 9.600 kcal/m³. I øvrigt tilstræbes det, at gassen opfylder visse tekniske normer.

2. Såfremt der sker afvigelser fra de tilstræbte normer, skal parterne samarbejde om at afhjælpe eventuelle ulemper i overensstemmelse med international gasindustripraksis. Ved væsentlige afvigelser fra de tilstræbte kvalitetsnormer suspenderes købers aftageforpligtelser, indtil kvaliteten igen er acceptabel. Såfremt køber alligevel vælger at aftage, skal der ske reduktion af prisen for sådanne leverancer.

Målinger af Naturgassens beskaffenhed sker efter internationalt anerkendte metoder efter samme regler, som for sælgers øvrige kunder.

Kapitel 5 omfatter prisbestemmelser.

1. Basisprisen er fastsat for 1. kvartal 1980 (i d.kr./KWh).

Basisprisen er D.U.C.-priser med et rimeligt tillæg for afskrivning og drift af søledninger, landingsanlæg og andre omkostninger.

Såfremt køber overskrider aftalte daglige maksimalkvoter betales der for sådanne overtræk med basisprisen + 30 pct. for mindre

overskridelser til og med $\frac{1}{10}$ af kvoten og med basisprisen + 50 pct. for større overtræk. Sådanne betalinger binder i øvrigt ikke sælger til at acceptere overtræk overhovedet.

2. Basisprisen reguleres hvert kvartal proportionalt med ændringer i seks oliepriser som følger:

Fuelolie max. 1 pct. S	Rotterdam
EEC-gasolie	Rotterdam
Fuelolie max. 1 pct. S	Danmark
Gasolie	Danmark
Fuelolie min. 1,5 pct. S	Tyskland
Gasolie	Tyskland

Endvidere reguleres forholdsmæssigt for udviklingen i US\$ og DM.

Reguleringen sker på basis af de vejede gennemsnitspriser og kurser i det første henholdsvis andet kvartal forud for reguleringskvartalet.

De danske oliepriser er Monopoltilsynets ab raffinaderipriser.

Rotterdam-oliepriserne er de i Platt's Oilgram offentliggjorte f.o.b. priser for EEC-produkter.

De tyske priser er de af Statistisches Bundesamt offentliggjorte for levering i fire byer (Hamburg, Düsseldorf, Frankfurt og Mannheim-Ludwigshafen).

Hvis prisnoteringsgrundlaget ændres væsentligt, eller noteringen ophører helt eller delvist, skal parterne enes om et nyt beregningsgrundlag, som så nært som muligt fører til samme resultater, som hvis ingen ændringer var indtrådt.

3. Dersom sælger pålægges øgede skatter og afgifter, og dersom sælgers indkøbspris øges som følge af, at der pålægges sælgers leverandører øgede skatter og afgifter til det offentlige (herunder royalties, koncessionsafgifter m.v.), øges den regulerede basispris med samme beløb.

4. Endelig indeholder kapitlet regler for købers ret til i 3 års perioder at få efterleveret gas, som han tidligere har betalt for, men endnu ikke har aftaget.

Kapitel 6 indeholder regler om betaling og fakturering.

Der er detaljerede regler om fakturaopgørelser, om ændringer heri og om arkivering af bilagsmateriale.

Fakturering sker månedsvis bagud, og betaling skal ske den næstsidste bankdag før

den 20. kalenderdag i den måned, hvori fakturaen senest den 8. fremsendes.

Betaling sker i d.kr. i en dansk bank.

Kapitel 7 fastslår, at aftalen løber fra underskrivelsen og til 1. oktober 2003 med visse muligheder for forlængelse til 1. oktober 2005.

Aftalen er uopsigelig i øvrigt.

Kapitel 8 omhandler tilladelser og anlæg.

Begge parter forpligter sig til at samarbejde om opnåelse af de nødvendige myndighedsgodkendelser. Endvidere er parterne forpligtede til, på forsvarlig måde, at drive og vedligeholde nødvendige anlæg og faciliteter.

Kapitel 9 indeholder de tekniske målebestemmelser.

Afregning af gassen sker på basis af de leverede energimængder målt i KWh, omregnet fra m³ på grundlag af den gennemsnitlige øvre brændværdi.

Kapitel 10 indeholder regler om samarbejde.

1. Der indledes med en hensigtserklæring om altid at søge forhandlingsmæssig løsning på opståede problemer.

I tilfælde af, at der skulle opstå væsentligt ændrede forudsætninger, er man enige om at mødes for at diskutere sådanne ændrede forudsætninger og deres indflydelse på aftalevilkårene.

I betragtning af virkningerne af en væsentlig afbrydelse af forsyningerne til det svenske område er man enige om i samarbejde med sælgers øvrige kunder, at sådanne virkninger søges fordelt på ensartet måde overfor kunder af samme kategori.

2. Sælger og køber vil udveksle informationer om vigtigere oplysninger for den fremtidige drift og planlægning. En gang om året skal man mødes og udveksle prognoser for de kommende tre års drift.

Kapitel 11 indeholder regler om voldgift og om kontraktstatut.

Alle tvistigheder afgøres som hovedregel ved voldgiftsret efter sædvanlige regler. Aftalen er underkastet dansk ret.

Kapitel 12 Force Majeure.

Force Majeure-bestemmelserne er udformet efter almindelig international model. Det reelle indhold er, at begge parter i vidt omfang er frigjort, når force majeure i dette begrebs videste betydning foreligger.

Kapitel 13 indeholder almindelige bestemmelser om meddelelser, postgang, adresser, kommunikationsmidler, fuldmagter.

Endvidere findes en fortrolighedsklausul.

Kapitel 14 Underskrift.

Aftalen er underskrevet af de respektive parterers direktioner med forbehold af godkendelse af bestyrelserne. Såfremt bestyrelsernes

godkendelse ikke er meddelt senest den 15. marts 1980, *eller* køber senest 15. juli 1980 ikke har stillet garanti svarende til 90 døgners køb, *eller* køber ikke senest 15. juli 1980 har erlagt den særlige betaling efter gastransportskontrakten af samme dato, bortfalder aftalen uden yderligere forpligtelser for nogen af parterne.

Bilag B

Resumé af Gas Transportation Contract af 3. marts 1980 mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB.

Den indgåede kontrakt har følgende hovedindhold:

Artikel 1 indeholder definitioner af kontraktens ord, begrebet og måleenheder.

Artikel 2 omhandler parternes forpligtelser.

1. D.O.N.G. A/S forpligter sig til at modtage gas ved to modtagepunkter – henholdsvis ved Frøslev eller Nybro – og transportere gassen gennem transmissionssystemet til leveringspunktet ved Dragør alt i overensstemmelse med anerkendt praksis i gasindustrien.

2. Swedegas AB på sin side forpligter sig til at modtage den transporterede gas ved leveringspunktet og betale for transport herfor i overensstemmelse med det nedenfor anførte.

3. Transport af gas indledes den 1. oktober 1984 eller en senere dato efter Swedegas AB's valg dog senest 1. oktober 1985.

Artikel 3 omhandler kontraktbetingelser og løbetid.

1. Kontrakten træder i kraft på datoen for underskrivelsen og løber i 20 år fra datoen for den første transport. Såfremt kontrakten ikke opsiges med 2 års varsel, til den dag den udløber, forbliver den i kraft til 8. juli 2012.

2. Swedegas AB betaler senest den 15. juli 1980 220 mill. d.kr. Finder betaling ikke sted bortfalder kontrakten umiddelbart og Swedegas AB skal godtgøre D.O.N.G. A/S alle de merudgifter, som D.O.N.G. A/S i god tro måtte have brugt til omprojektering m. v. for at kunne opfylde kontrakten.

3. De 220 mill. d.kr. er beregnet på basis af de forventede merinvesteringer som følge af den forøgede rørdiameter samt de til opfyldelse af kontrakten forøgede driftsomkostninger, hvorimod f. eks. merinvesteringer i kompressorkapacitet ikke er omfattet. Af de 220 mill. d.kr. betragtes de 180 mill. d.kr. som en forudbetaling i overensstemmelse med Artikel 10, som udgørende D.O.N.G. A/S's merinvestering til forøget rørdiameter. De resterende 40 mill. kr. dækker forøgede vedligeholdelsesomkostninger og krediteres løbende D.O.N.G. A/S's driftskonti. Senere betalinger af transportafgift kan modregnes i en del af de 180 mill. kr. efter visse regler.

Artikel 4 indeholder en nærmere beskrivelse af de mængder naturgas D.O.N.G. A/S skal transportere.

1. D.O.N.G. A/S skal modtage og transportere højst 6 mill. m³ i døgnet. Swedegas AB skal dog mindst betale for transport af 1,7 mill. m³ i døgnet.

2. Kontraktens bestemmelser omfatter også de mængder naturgas D.O.N.G. A/S leverer til Swedegas AB ved Nybro, jfr. den af samme dato mellem parterne indgåede naturgasleveringsaftale. De i leveringsaftalen omhandlede mængder er således inkluderet i det maksimale transportvolumen pr. døgn.

3. D.O.N.G. A/S forpligter sig til at levere gasmængder med samme energiindhold som det modtagne og med fradrag af de mængder gas, som f. eks. er forbrugt i kompressorer m. v.

4. Såfremt gas, bortset fra de ovennævnte mængder, forbruges i forbindelse med transporten eller forsvinder, medens gassen er i D.O.N.G. A/S's besiddelse, skal D.O.N.G. A/S kreditere Swedegas AB et beløb svarende til det Swedegas AB gennemsnitligt har betalt for gassen i den pågældende periode.

5. Skulle D.O.N.G. A/S skønne, at der er overskudskapacitet, som kan udnyttes til transport af gas for Swedegas AB, vil D.O.N.G. A/S på anmodning fra Swedegas AB acceptere at transportere en større mængde og i øvrigt på kontraktens betingelser.

6. D.O.N.G. A/S er berettiget til, med 36 måneders varsel, at købe op til 15 pct. af de årlige mængder gas, som Swedegas AB leverer til transport i D.O.N.G. A/S's ledningssystem, og som er købt fra andre leverandører end D.O.N.G. A/S. Afregning skal ske til Swedegas AB's kostpris.

Artikel 5 bestemmer, at trykket ved modtagepunkterne skal ligge mellem 50 og 80 bar, samt at trykket ved leveringspunktet skal ligge mellem 30 og 80 bar.

Artikel 6 omhandler gaskvalitet.

1. Den gas, som leveres til Swedegas AB af D.O.N.G. A/S skal såvidt muligt opfylde kvalitetsnormerne i leveringsaftalens Kapitel 4, hvortil henvises for så vidt angår resuméet, og kvaliteten af gas leveret fra andre end D.O.N.G. A/S skal opfylde nærmere aftalte kvalitetsnormer i hvert enkelt tilfælde.

Artikel 7 indeholder tekniske målebestemmelser. Afregning af gas sker på basis af de transporterede energimængder målt i G-cal.

F.t. beslutn. vedr. aftale om naturgassamarbejde

omregnet fra m³ på grundlag af øvre brændværdi.

Artikel 8 omhandler installation og drift af måle- og kontroludstyr.

1. I et særskilt Appendix 1 til aftalen er fastsat nærmere regler om fremgangsmåde o. lign.

Artikel 9 indeholder detaljerede fakturerings- og betalingsbestemmelser.

1. Fakturering sker månedvis bagud, og betaling skal ske den næstsidste bankdag for den 20. kalenderdag i den måned, hvori fakturaen senest den 10. fremsendes.

2. I perioden indtil 1995 har Swedegas AB mulighed for at modregne de månedlige betalinger i de forannævnte forudbetalte 180 mill. d. kr. Hvad der den 1. oktober 1995 rester af dette beløb tilhører D.O.N.G. A/S.

3. Renten på forsinkede betalinger er fastsat til 3 pct. over Nationalbankens diskonto. Betaling sker i d.kr. i en dansk bank.

Artikel 10 indeholder sammen med Appendix 2 regler om udregning af den betaling Swedegas AB skal erlægge for transporten. Grundfilosofien er, at Swedegas AB betaler både i forhold til reserveret kapacitet og i forhold til de faktiske transporterede mængder. Beregningsgrundlaget er D.O.N.G. A/S's totale driftsudgifter. Desuden findes en bodsbestemmelse i lighed med den i leveringsaftalens kap. 5 indeholdte.

Artikel 11 indeholder Force Majeure-bestemmelserne, som er udformet efter almindelig international model. Det reelle indhold er, at begge parter i vidt omfang er frigjort, når force majeure i dette begrebs videste betydning foreligger.

Artikel 12 stipulerer, at såfremt der skulle opstå situationer – som parterne ikke med rimelighed kunne forudse – som forårsager

en speciel ugunstig økonomisk stilling for en af parterne, skal forhandlinger optages med henblik på udligning heraf.

Artikel 13 indeholder regler om voldgift og kontraktsstatut. Aftalen er underkastet dansk ret.

Artikel 14 omtaler Swedegas AB's ejendomsret til den gas, der leveres til D.O.N.G. A/S for transport.

Artikel 15 bestemmer for så vidt angår forholdet mellem D.O.N.G. A/S og Swedegas AB, at D.O.N.G. A/S har besiddelse af og kontrol over al gas bestemt for transport fra det tidspunkt, gassen måtte være modtaget ved modtagepunktet for Swedegas AB's regning, og til det tidspunkt gassen leveres til Swedegas AB ved leveringsstedet.

Artikel 16 omhandler parternes ansvar for opfyldelse af kontraktens bestemmelser. Ansvar er i tilfælde af leveringssvigt begrænset til værdien af den ikke-leverede gas. Alle D.O.N.G. A/S's udgifter til forsikring af sit ansvar betales af Swedegas AB.

Artikel 17 indeholder almindelige bestemmelser om adgang til belåning, fuldmagter, adresser samt fortrolighed og revision.

Artikel 18. Aftalen er underskrevet af de respektive parter direkte med forbehold af godkendelse af bestyrelserne. Foreligger godkendelserne ikke inden 15. marts 1980, eller har Swedegas ikke senest 15. juli 1980 stillet uigenkaldelig garanti for et beløb svarende til 90 dages køb i overensstemmelse med leveringsaftalen, eller har Swedegas AB ikke senest 15. juli 1980 betalt 220 mill. d.kr. til D.O.N.G. A/S, bortfalder kontrakten uden yderligere forpligtelse for nogen af parterne bortset fra den i art. 3 nævnte godtgørelsesadgang for D.O.N.G. A/S's meromkostninger.